

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол № 11/ 25. 04. 2024 г.)

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол № 9/ 16. 04. 2024 г.)

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „БИЗНЕС ПЛАНИРАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО“

ЗА СПЕЦ: „Индустриален бизнес и предприемачество “; ОКС „бакалавър“ –
дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2

СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 270 ч.; в т.ч. аудиторна 15 ч.

КРЕДИТИ: 9

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	15
в т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	9
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	6
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	255

Изготвили програмата:

1.

(доц. д-р Илиан Минков)

2.

(гл. ас. д-р Влади Куршумов)

Ръководител катедра:

„Индустриален бизнес и логистика“ (доц. д-р Пламен Павлов)

I. АНОТАЦИЯ

В дисциплината се разглеждат теоретико-методическите и практико-приложни въпроси на стратегическото и тактическото планиране на дейността на предприятието, като по-конкретно акцентът пада върху етапите и технологията на разработване на стратегическите и тактическите планове на фирмата и тяхната обосновка. Дисциплината е структурно обособена в две отделни части. В първата вниманието се насочва към процеса на стратегическо планиране и управление, в т.ч. стратегически анализ на средата, определяне на стратегическата насока и целеполагане, избор на стратегия, изпълнение и контрол на избраната стратегическа алтернатива. Втората част на дисциплината е ориентирана към разделите на тактическия бизнес план – продажби, производствена програма, план за капацитета, материалите и др.

След завършване на курса на обучение по дисциплината „Бизнес планиране на предприятието”, студентите трябва притежават знания и умения да:

- диагностицират бизнес средата на предприятието и на тази основа да поставят реалистични дългосрочни и краткосрочни цели;*
- разработват и оценяват стратегически алтернативи, като извършват избор на стратегия на база използването на подходящ инструментариум от техники и методи за анализ и оценка;*
- изготвят тактически бизнес план и неговите раздели;*
- обвържат показателите на разделите на бизнес плана във финансовия план на предприятието и да подготвят прогнозните финансови документи.*
- изготвят предприемачески план за стартиране и развитие на нов бизнес.*

Обучението по дисциплината разширява и надгражда знанията на студентите получени по дисциплините „Мениджмънт” и “Маркетинг”, като формира умения за поетапно и комплексно разработване на стратегическия и тактическия бизнес план на предприятието.

В хода на обучението се прилагат и развиват следните ключови компетентности, съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз от 22 май 2018 г, а именно:

- Математическа компетентност и компетентност в областта на точните науки, технологиите и инженерството – група 3. Способност за решаване на задачи и използване и прилагане на формули при вземане на конкретни управленски решения;*
- Цифрова компетентност – група 4. Способност за работа с електронни таблици и за търсене и намиране на релевантна информация;*
- Предприемаческа компетентност – група 7. Способност за критично мислене, аналитичност, прогнозиране, програмиране и планиране. Осведоменост за социално-икономически тенденции и способност за диагностика.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
1.	Тема първа. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПЛАНИРАНЕТО В ПРЕДПРИЯТИЕТО
1.1	Същност на планирането и на плана

1.2	Видове планиране и видове планове
1.3	Планов инструментариум - подходи, принципи, методи и техники на планирането
1.4	Планов процес и планов цикъл. Предпланови и планови дейности и документи
1.5	Система от показатели, използвани при планирането и анализа на стопанската дейност
1.6	Етапи на разработване и съдържание на фирмените планове
2.	Тема втора. СЪЩНОСТ, СЪДЪРЖАНИЕ, СТРУКТУРА И ЕТАПИ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ
2.1	Пазарната икономика и бизнесът като обект на стратегическото управление
2.2	Обща характеристика на стратегическия мениджмънт. Стратегическото планиране – сърцевина на стратегическия мениджмънтски процес
2.3	Обща схема и етапи на стратегическото планиране и управление
2.4	Основни задачи на стратегическото планиране и управление
2.5	Основни изисквания към знанията, уменията и отговорностите на мениджърите
3.	Тема трета. СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА СРЕДАТА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО. АНАЛИЗ НА ГЕНЕРАЛНОТО ОБКРЪЖЕНИЕ
3.1	Съдържание и основни направления на анализа на средата
3.2	Съдържание, критерии и методи за оценка на генералното обкръжение
3.3	Анализ и оценка на макрообкръжаващата среда
4.	Тема четвърта. СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ОПЕРАТИВНОТО ОБКРЪЖЕНИЕ
4.1	Съдържание и основни направления на анализа на оперативното обкръжение
4.2	Съдържание, критерии и методи за оценка на микрообкръжаващата среда
4.3	Обобщаваща оценка за състоянието и изменението на микрообкръжаващата среда
5.	Тема пета. СТРАТЕГИЧЕСКИ АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ВЪТРЕШНАТА СРЕДА. SWOT АНАЛИЗ
5.1	Съдържание и основни направления на анализа на вътрешната среда
5.2	Критерии и методи за оценка на вътрешната среда
5.3	Обобщаваща оценка на състоянието на вътрешната среда
5.4	SWOT анализ на средата - обобщаваща оценка и алтернативи
6.	Тема шеста. МИСИЯ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
6.1	Същност, роля и задачи на мисията (визията)
6.2	Съдържание на организационната директива
6.3	Целеполагане. Стратегически цели на организацията
6.4	Фирмена култура - същност, съдържание, елементи
6.5	Етапи на разработване на мисията
7.	Тема седма. ФОРМУЛИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА. ВИДОВЕ СТРАТЕГИИ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
7.1	Същност и роля на стратегията
7.2	Видове стратегии и техните основни характеристики
7.3	Етапи и методи при формулиране на стратегията
8.	Тема осма. ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СТРАТЕГИЯТА
8.1	Изпълнение на стратегията
8.2	Контрол на стратегията
8.3	Стратегическото планиране и управление като процес- цикли и нива на управление
8.4	Технология и етапи на управление на стратегическото портфолио на фирмите
9.	Тема девета. ПРОИЗВОДСТВЕНА ПРОГРАМА НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
9.1	Същност и основни изходни моменти при разработване на производствената програма
9.2	Съдържание и показатели на производствената програма
9.3	Съдържание на плана за стоквата и общата (брутна) продукция. Форма на плана

9.4	Техники за агрегатно планиране на производството
9.5	Цехови производствени програми. Тримесечни, месечни и оперативни производствени програми
10.	Тема десета. ПЛАНИРАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИЯ КАПАЦИТЕТ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
10.1	Същност и значение на производствените мощности
10.2	Фактори и условия за определяне на производствените мощности
10.3	Определяне на производствените мощности в предприятието
10.4	Синхронизация между производствената програма и производствените мощности
10.5	Критичен обем и натоварване на мощностите
11.	Тема единадесета. ПЛАНИРАНЕ НА МАТЕРИАЛНИТЕ РЕСУРСИ И НА МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКОТО СНАБДЯВАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО
11.1	Съдържание и задачи на плана за материалните ресурси и на материалното снабдяване
11.2	Определяне на потребностите от материални ресурси за производствено-експлоатационни нужди
11.3	Определяне на потребностите от материални ресурси за производствени запаси
11.4	Определяне на потребностите за доставка
12.	Тема дванадесета. ПЛАНИРАНЕ НА ТРУДА И РАБОТНАТА ЗАПЛАТА В ПРЕДПРИЯТИЕТО
12.1	Същност, задачи и основни направления на планирането на труда и работната заплата
12.2	Планиране на производителността на труда - методи и показатели
12.3	Планиране на числеността на персонала - методи и показатели
12.4	Планиране на средствата за работна заплата и на индивидуалната работна заплата-методи и показатели
12.5	Форма на плана. Основни показатели на плана
13.	Тема тринадесета. ПЛАНИРАНЕ НА СЕБЕСТОЙНОСТТА НА ПРОДУКЦИЯТА В ПРЕДПРИЯТИЕТО
13.1	Същност и видове себестойности. Класификация на разходите
13.2	План за себестойността по елементи на разходите
13.3	План за себестойността по статии на калкулацията
13.4	План за изменение (снижение) на себестойността
13.5	Форма на плана и основни показатели на плана
14.	Тема четиринадесета. ФИНАНСОВО ПЛАНИРАНЕ В ПРЕДПРИЯТИЕТО
14.1	Същност и задачи на финансовото планиране. Основни финансови документи
14.2	Планиране на приходите, разходите и финансовия резултат
14.3	Планиране на активите, пасивите и капитала на фирмата
14.4	Планиране на бюджета на паричния поток
15.	Тема петнадесета. ИЗГОТВЯНЕ НА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКИ ПЛАН ЗА СТАРТИРАНЕ И РАЗВИТИЕ НА НОВ БИЗНЕС
15.1	Същност и раздели на предприемаческия план
15.2	Информационно обезпечаване на предприемаческия план
15.3	Маркетингов раздел на предприемаческия план
15.4	Технико-технологичен раздел на предприемаческия план
15.5	Организационно-управленски раздел на предприемаческия план
15.6	Финансов раздел на предприемаческия план

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Методите на подготовка и провеждане на обучението по дисциплината „Бизнес планиране на предприятието“ включват използването на различните учебни ресурси и дейности, чрез които се осъществява учебният процес в дистанционната форма на обучение:

- учебни ресурси – електронен учебник, електронно учебно помагало, мултимедийни презентации, файлове, интернет страници;
- учебни дейности – провеждане на учебни занятия в присъствените периоди, а чрез платформата за дистанционно обучение се прилагат разписание, база от данни, урок, форум и чат.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	2	60
1.2.	Решаване на казуси	3	120
Общо за семестриалното оценяване:		5	180
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит	1	75
Общо за сесийното оценяване:		1	75
Общо за всички форми на контрол:		6	255

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Бизнес планиране на предприятието“, качени в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Ненов, Т. (2012) Бизнес диагностика. Варна: "Наука и икономика".
2. Ненов, Т. (2012) Планиране и анализ на индустриалното предприятие. Варна: "Наука и икономика".

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

3. Паунов, М. (2007) Стратегии на бизнеса (трето издание). София: Унив. изд. "Стопанство".
4. Портър, М. (2010) Конкурентни стратегии: Техники за анализ на индустрии и конкуренти. София: "Класика и стил".
5. Радев, Р. (2023) Бизнес планирането като иманентна функция на стратегическия мениджмънт. София: "Даниела Убенова".
6. Радев, Р. (2014) Бизнес стратегии. София: Изд. комплекс - УНСС, София.
7. Радев, Р. (2014) Продуктово-пазарни бизнес стратегии и маркетингови механизми. София: "Авангард Прима".
8. Тодоров, К. (2001) Стратегическо управление в МСФ том I Теория и практика. София: "Сиела".
9. Тодоров, К. (2001) Стратегическо управление в МСФ том II Теория и практика. София: "Сиела", София.